

“De vreugde van het evangelie... Op uw Woord” Liturgische suggesties bij de start van het werkjaar 2022-2023

Dit werkjaar ligt, met het grondtoonsthema ‘De vreugde van het evangelie... Op uw Woord’, de nadruk op verkondiging: het – op zijn Woord – naar buiten uitdragen van de Blijde Boodschap, ieder naar zijn charisma.

Onderstaand kan je enkele liturgische suggesties vinden – gebaseerd op het evangelie (Lc. 5, 1-11) dat centraal staat in de grondtoon – die in een viering aan de start van het werkjaar kunnen geïntegreerd worden. Je kunt ervoor kiezen om enkele of meerdere van de suggesties te integreren. Integreer de suggesties bij voorkeur in de gewone zondagsviering, of tijdens een woord- en gebedsdienst in de week.

Met dank aan Ann Declerck en Stefaan Franco voor hun bijdrage aan deze liturgische suggesties.

Openingswoord

In het evangelie spreekt Jezus enkele vissers aan op de oever van het meer van Gennesaret. Ook voor hen is het Woord van God bestemd. Deze vissers hebben ‘s nachts niets gevangen. En toch vraagt Jezus hen opnieuw uit te varen en de netten uit te gooien ‘in het diepe’. Ze nemen Jezus mee in hun boot. Deze beslissing zal hun leven compleet veranderen. Jezus zal hen roepen om voortaan vissers van mensen te worden.

In deze viering willen ook wij in zee gaan met Jezus. We nemen Hem mee in de boot van ons leven. We laten ons door Hem zenden, op weg met Gods Woord naar alle mensen van goede wil.

Laten we ons nu eerst innerlijk voorbereiden om op een intense manier te kunnen vieren. Vragen we eerst om Gods ontferming en barmhartigheid.

Kyrie

Suggestie 1

Heer, Gij wilt elke mens brengen tot het volle leven bij U
Heer, ontferm U over ons.

Christus, Gij hebt Gods barmhartigheid een gelaat gegeven.
Christus, ontferm U over ons.

Heer, Gij voedt en sterkt ons in dit samenzijn.
Heer, ontferm U over ons.

Suggestie 2

We spoelen onze netten als we weer zien waar het echt op aankomt:
in alle eenvoud getuigen van het Woord van Jezus dat leven geeft.
Heer, ontferm U over ons.

We spoelen onze netten als we durven horen wat achter de woorden steekt:
de vraag om (h)erkend te worden, de vraag om erbij te horen, de vraag om een nieuwe kans te krijgen.
Christus, ontferm U over ons.

We spoelen onze netten als we durven stappen naar onze medemensen
die we aan de kant lieten staan:
de vreemde, de eenzame, de zieke, de ontgoochelde, de gekwetste medemensen.
Heer, ontferm U over ons.

Suggestie 3

We boeten onze netten
als we de anderen willen vergeven.
Heer, ontferm U over ons.

We boeten onze netten
als we na het oplopen van ontgoochelingen het nieuwe een kans willen geven.
Christus, ontferm U over ons.

We boeten onze netten
als we iemand die wat verdwaald is weer opnemen in onze (kerk) gemeenschap.
Heer, ontferm U over ons.

Suggestie 4

We stappen uit de boot
als we niet meer durven getuigen van de levenskracht die in het evangelie steekt.
Heer, ontferm U over ons.

We stappen uit de boot
als we geen tijd meer maken voor stilte, gebed en herbronning.
Christus, ontferm U over ons.

We stappen uit de boot
als we vooral aan onszelf denken en ons hart voor de medemensen sluiten.
Heer, ontferm U over ons.

(V) Moge de genadevolle God zich over ons ontfermen,
ons met zijn liefde omringen,
en ons leiden op de weg naar het volle leven, nu en altijd.
Amen.

Openingsgebed

Heer God,
Gij die ons roept
om uw naam bekend te maken
bij alles wat wij doen:
laat uw stem ons bereiken,
wees genadig onder ons aanwezig
en zendt ons op weg naar mensen.
Laat ons nooit alleen maar blijf ons nabij
in Christus Jezus, uw Zoon en onze Heer.
Amen.

Evangelie

Kies voor het evangelie van de zondag tijdens de gewone zondagsviering of integreer het evangelie dat centraal staat in de grondtoon van dit werkjaar (Lc. 5, 1-11) in een aparte woord- en gebedsdienst in de week. In dit evangelie staat de zending van de leerlingen van Jezus, op zijn Woord, centraal.

Homiletische suggesties

“Vaar naar het diepe”

Met recht en reden protesteren Simon en zijn collega's tegen de opdracht van Jezus om overdag opnieuw uit te varen om te vissen. Een hele nacht zwoegen leverde hen niets op. Wie een beetje vertrouwd is met de visserij weet dat je best 's nachts vist. Overdag herstellen vissers hun netten en rusten uit om 's avonds weer uit te varen. Het is duidelijk dat Jezus de zoon is van een timmerman en niet van een visser ...

En toch vraagt Jezus aan Simon: “Vaar naar het diepe”. Simon zet zijn professionele twijfels opzij en dan gebeurt het onverwachte. De vangst is zo overvloedig dat hun netten dreigen te scheuren. Er komt een tweede boot aan te pas om de lading met veel moeite aan wal te brengen. Dat is het wonder waaraan dit verhaal zijn naam te danken heeft: “de wonderbaarlijke visvangst”.

“Jezus stapte in één van de boten”

Er is in dit verhaal een opvallend contrast tussen wat er gebeurt als Jezus er *niet* is en wat er gebeurt als Jezus *wél* aan boord is. Dit verhaal wil ons doen nadenken over de tegenstelling tussen vruchteloos zwoegen *zonder* Jezus en de overvloedige vangst *met* Jezus. De vissers werkten zich vruchteloos te pletter op het beste tijdstip namelijk een hele nacht lang in de duisternis (!). Het is pas als ze Hem in de boot nemen en durven doen wat Hij hen opdraagt - ook al gaat dat tegen hun gezond verstand in - dat ze succes hebben. Bij hun vangst overdag in het licht (!) met de Heer in hun midden dreigen de netten te scheuren door de vangst.

Dit verhaal legt ons de vraag voor: nemen wij Jezus mee in de boot van ons leven? Mag Hij met ons meevaren en ons uitdagen om de netten uit te gooien? Er kunnen heel wat redenen zijn om Jezus niet mee te nemen in de boot van ons leven. Bijvoorbeeld het feit dat Hij van vissen niets af weet. We denken dat Hij met onze bezigheden niets te maken heeft. Hij is immers een rondtrekkende predikant en ik heb een ander beroep. Schoenmaker blijf bij je leest, zegt het spreekwoord. Toch nodigt Jezus ons uit om - samen met Hem - naar het diepe te varen, om Hem toe te laten in ons dagelijks leven en

om het er met Hem op te wagen. Ook als we denken dat Hij daar ogenschijnlijk niets mee te maken heeft of er niets van kent.

“Heer, ga van mij weg ...”

In dit evangelie wordt Simon Petrus samen met de zonen van Zebedeüs bij name genoemd. Simon treedt op het voorplan terwijl Jakobus en Johannes ‘met hem samenwerkten’. Ondanks zijn professionele twijfels laat hij Jezus toe op zijn boot. Het zal een levensbepalende beslissing blijken te zijn. In dit verhaal klinkt al de grootheid én de kleinheid door die zo kenmerkend zijn voor de figuur van Petrus. Hij is groot in het erkennen van zijn eigen zondigheid: “Heer, ik ben een zondig mens.” Bij het zien van Jezus’ krachtige daden, ervaart hij zijn eigen tekortkomingen. Als de zon in je leven schijnt, zie je beter je schaduwplekken. Simon schaamt er zich niet voor om dit openlijk te benoemen.

Maar zoals nogal eens in het evangelie, slaat Petrus ook een flater. Uit de ervaring van zijn zondig-zijn trekt hij namelijk de verkeerde conclusie: “Heer, ga van mij weg”. In plaats van met zijn zondigheid naar Jezus te gaan, wil hij de andere kant uit. Nochtans is Jezus in het bijzonder voor zondaars gekomen. ‘Niet de gezonden hebben een dokter nodig ...’ Als we naar Hem toe durven stappen, dan tilt God onze zwakheid op. Petrus stelt de juiste diagnose maar hanteert de verkeerde remedie. Durven wij onze zondigheid zien en erkennen? Durven wij ermee naar de Heer gaan?

“Voortaan zult ge mensen vangen”

Ondanks dit alles krijgt Simon een zending toebedeeld. Jezus roept hem als mens in al zijn grootheid én schamelheid. Tot op de dag van vandaag worden de leerlingen van Jezus niet zozeer gekenmerkt door hun feitelijke morele superioriteit. Maar wel door het feit dat ze zich in dienst laten nemen door Jezus Christus, dat ze zich laten zenden en zich door God aanvaard weten in hun zwakheid. Bij een barmhartige God die de zonde veroordeelt maar niet de zondaar vinden de leerlingen van Jezus de kracht om te werken aan bekering en groei.

Simon - en met hem elk van ons - krijgt als opdracht ‘mensen te vangen’. De uitdrukking die hiervoor in het Lucasevangelie gebruikt wordt, betekent zoveel als: nieuw leven brengen, in leven laten, redden uit de dood, mensen bij mekaar brengen en hen zo het nieuwe leven binnenvoeren. Inderdaad, wie zich laat zenden door God en daartoe eerst en vooral geproefd heeft van zijn overvloedige barmhartigheid gaat ten volle leven.

Voorbeden

Vul deze voorbeden gerust aan met eigen voorbeden, zoals een gebed voor mensen of groepen waar jullie je vanuit het decanaat of de PE in het bijzonder mee verbonden weten (lokale diaconale initiatieven, scholen, jeugdbewegingen,...).

Bij elke voorbede kan eventueel een kaarsje aangestoken worden, of kan er een voorwerp naar het altaar gebracht worden dat symbool staat voor de groep.

Suggestie 1

Om een vrijmoedige Kerk,
die naar mensen toegaat, daar waar ze zijn
en hen nabij is in hun vreugde en verdriet.
Laat ons bidden.

Om een gastvrije Kerk,
die haar deuren openhoudt
voor al wie aanklopt.
Laat ons bidden.

Om een waarachtige Kerk,
die niet enkel spreekt over de Heer,
maar van Hem getuigt op vele manieren.
Laat ons bidden.

Om een liefhebbende Kerk,
die meeleeft met de zorgen van mensen,
die strijdt voor hen die onrecht ondervinden,
Laat ons bidden.

Om een biddende Kerk
die zich steeds opnieuw laaft aan de bron:
Hij die de weg, de waarheid en het leven is.

Suggestie 2

(V) Mensen gelijken vaak op de vissen,
verscholen, verborgen in de zee, vaak vereenzaamd, verdronken in verdriet.
Laat ons bidden in het vertrouwen dat zijn Woord mensen weer doet leven.

Laat ons stappen in de boot met Jezus
en bidden voor mensen die twijfelen of zoekende zijn
en zo vaak eenzaam en alleen aan de oever van het meer blijven staan.
Laat ons bidden.

Laat ons stappen in de boot met Jezus
en bidden voor onze gemeenschap,
om de juiste woorden te vinden die aansporen tot een evangelisatie die vuriger, blijer, milder,
moediger, liefdevoller en aanstelijker is.
Laat ons bidden.

Laat ons stappen in de boot met Jezus
en bidden voor allen, gewijden en toegewijden, vrijgestelden en vrijwilligers
die zich engageren om de weg van de eenvoud en de kleine goedheid te gaan.
Laat ons bidden.

Laat ons stappen in de boot van Jezus
en bidden voor onszelf
om als leerling-missionaris mensen op te vissen uit het bedreigende water waarin ze kunnen
verdrinken: de eenzaamheid, de armoede en ellende.
Laat ons bidden.

Suggestie 3

(V) Laat ons bidden om,
net als de vissers, ontvankelijk,
de zending die ons wordt toevertrouwd
ter harte te nemen.

Jezus wil in onze boot stappen.
Om open oren om zijn Woord te ontvangen,
laat ons bidden.

Jezus belooft om ons vissers van mensen te laten zijn, op zijn Woord.
Om open handen waar God doorheen mag werken,
laat ons bidden.

Jezus zendt ons op weg, op zijn Woord.
Om een open hart voor mensen met wie we op weg gaan doorheen vreugden en zorgen,
laat ons bidden.

(V) Vader, Gij kent iedere mens bij zijn naam.
Vervul ons met kracht en geloof,
zodat wij vreugdevol mogen getuigen van uw liefde voor elke mens
door Christus onze Heer.
Amen.

Slotgebed

Suggestie 1

Op uw Woord Heer,
willen we onze netten uitgooien, verder, dieper.
Schenk ons vrijmoedigheid
om te gaan waar jij zelf zou willen gaan:
naar de zieke, de vreemdeling, de ontgoochelde en gekwetste medemens.
Schenk ons vertrouwen
dat jouw Woord doet wat het zegt
en jij altijd met ons meetrekt.
Amen.

Suggestie 2

God,
In Jezus roept Gij ons
bij onze naam
om vissers van mensen te zijn.

Open onze ogen
om te zien
hoe, waar en wanneer wij
onze eigen netten
kunnen achterlaten
om ons te richten
op wat mensen nodig hebben.

Open ons hart
om van mensen te houden
en om zo nabij te zijn

dat ze genezen worden
van de kwalen van onze tijd.

Moge zo
het goede nieuws
van uw koninkrijk
werkelijkheid worden
in onze wereld.

Amen.

Luc Maes

Suggestie 3

God
Gij hebt de komst van uw koninkrijk
aan onze handen toevertrouwd.

Roep ons
tot vissers van mensen,
die van mensen houden,
mensen waarderen
en in mensen geloven.

Laat diep in ons
verbondenheid met u ontkiemen,
die ons zoveel vertrouwen geeft
dat we kunnen geloven
in Jezus' blijde boodschap.

Toon ons
hoe we ons met elkaar
kunnen inzetten
voor een samen leven
in dienst van elkaar

Laat zo uw Koninkrijk komen,
midden onder ons,
de tijd is rijp.

Amen

Luc Maes

Zending en zegen

Suggestie 1

Wees niet bang om te geloven,
te vertrouwen en God (weer) in je leven toe te laten.
Trek erop uit om mensen (weer) leven te geven,
om stuk gelopen relaties te herstellen,
om mensen samen te brengen.
Open je hart om medewerker te worden van Jezus.
Mag je dit doen onder Gods zegen

in de Naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.
Amen.

Suggestie 2

Vaar nu maar naar het diepe,
gooi je netten uit naar de andere kant.
Ga nu maar naar de mensen toe,
daar waar Jezus zelf zou willen gaan
met het grote vertrouwen
dat zijn Woord doet wat het zegt.
Mag je dit doen onder Gods' zegen
in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.
Amen.

Suggestie voor liederen

Grondtoonlied: Leef zonder angst (Ne crains pas)

Partituur en Nederlandstalige tekst: Kerknetpagina CCV Brugge (onder het grondtoonmateriaal)

Zingt Jubilate (enkele liederen waarin de verkondiging expliciet(er) klinkt)

502 – Verkondig alle mensen
509 – Mens voor de mensen
516 – Geef vrede Heer, geef vrede
540 – Heer onze Heer, hoe zijt Gij aanwezig
548 – Zo lief heeft God de wereld
559 – De Heer heeft mij gezien
562 – Jezus die langs het water liep
576 – Bouwen aan een wereld
578 - Volk van God
579 – Uw koninkrijk komt
583 – Alles wat adem heeft
593 – Ga in het schip
596 – Een zaaier ging uit
707 – Indien de Heer het huis niet bouwt
733 – Wij zijn de druppels van één stroom
734 – Wij bidden U om vrede
755 - Sta gelovig in het leven
758 – Jij die bent
759 – Heeft iemand U gezien?
765 – Laten wij met vreugde
767 – Alle eer en alle glorie
773 - Uw Woord, Heer, heeft een wond're kracht
776 - Stem die ons roept
818 – Dat het licht

Taizé

www.taizé.fr

Jésus ma joie
Bless the lord
Cantate Domino canticum novum
El senyor
Heureux qui s'abandonne à toi
Laudate Dominum
Singt dem Herrn
Surrexit Christus
Venite, exultemus Domino